

[Formanden]

Koefoed, Jes Lunde, Rahbæk Møller, Holger K. Nielsen, Gert Petersen, Bjørn Poulsen, Riishøj, Stillinger, Ebba Strange, Jens Thoft, Pelle Voigt.

Skriftlig fremsættelse af forslag:**Justitsministeren (Ninn-Hansen):**

Hermed tillader jeg mig for det høje Folketing at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af retsplejeloven. (Retternes saglige kompetence i civile sager m.v.).

(Lovforslag nr. L 147).

Lovforslagets hovedformål er at foretage en principiel omlægning af kompetencen i civile sager, således at det bliver den almindelige regel i retsplejeloven, at disse sager behandles ved byretterne i 1. instans.

Lovforslaget bygger på en betænkning fra Retsplejerådet, som ved et kommissorium af 7. maj 1986 fra mig blev anmodet om at foretage en samlet gennemgang af domstolssystemets opbygning i civile sager.

Lovforslagets regler om kompetencen til at behandle civile sager svarer til det lovudkast, som et enigt Retsplejeråd har udarbejdet i betænkningen.

Sagsbehandlingstiden i civile førsteinstanssager er i dag ca. 1 år i Østre Landsret og ca. 2 år i Vestre Landsret. Samtidig er både sagstilgangen og sagsrestancen ved landsretterne stigende.

På denne baggrund er der efter min – og Retsplejerådets – opfattelse behov for at søge sagsantallet ved landsretterne begrænset.

Samtidig bør det imidlertid fortsat være således, at de mere betydningsfulde og principielle retssager behandles af landsretterne i 1. instans med fri ankeadgang til Højesteret. Herved bevarer Højesteret en usvækket placering i retssystemet.

Det foreslås derfor, at det bliver sagernes konkrete indhold og karakter, der bliver det afgørende kriterium for, hvilke sager der skal behandles af tre dommere i landsretten som 1. instans.

Lovforslaget går på denne baggrund ud på, at det i modsætning til i dag bliver den almindelige regel i retsplejeloven, at civile retssager behandles af byret (én dommer) som 1. instans,

men med adgang til, at byretten efter en parts begæring skal kunne henvise sagen til landsretsbehandling. Dette skal navnlig gælde, hvis sagen er af principiel karakter, sagens udfald kan få væsentlig betydning for andre end parterne eller sagen har særlig indgribende betydning for en part. Henvisningsadgangen foreslås suppleret med en regel, hvorefter sager af værdi over 500.000 kr. behandles af landsretten, såfremt en af parterne ønsker det.

En sådan principiel og generel kompetenceomlægning fra landsret til byret vil bl.a. indebære en aflastning af landsretterne og dermed give mulighed for en kortere sagsbehandlingstid ved disse retter, hvilket også er en side af retssikkerheden.

En vedtagelse af lovforslaget må endvidere forventes at medføre en vis personalebesparelse ved domstolene.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og de ledsagende bemærkninger, skal jeg hermed anbefale forslaget til det høje Tings velvillige behandling.

Socialministeren (Aase Olesen):

Jeg skal hermed tillade mig at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om social bistand. (Indførelse af igangsætningsydelse).

(Lovforslag nr. L 149).

Forslaget om at indføre en ordning med igangsætningsydelse til kontanthjælpsmodtagere skal ses i sammenhæng med de øvrige aktiveringsforslag, som regeringen har taget initiativ til på det sociale område. Jeg vil her henvise dels til de aktiverende forslag i L 72 om ændring af bistandslovens kontanthjælpsregler, dels til det samtidig fremsatte lovforslag om indførelse af en ungdomsydelse til unge under 20 år.

Reglerne om udbetaling af igangsætningsydelse er inspireret af et frikommuneforsøg, hvor der efter 9 måneders kontanthjælp kan udbetales halv kontanthjælp som en fast ydelse i indtil 1 år i forbindelse med etablering af selvstændig virksomhed. En hjemmel hertil indgår i lovforslaget (L 78) om ændring af frikommuneloven.

Der er med det foreliggende lovforslag tale om en udvidelse af personkredsen i forhold til den ordning, der er foreslået i L 78.

Udgangspunktet er, at kontanthjælpsmodtagere, der har modtaget hjælp i 9 måneder eller